

ДЕТІНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ

Практичне заняття. ПОЛІТИКА ДЕТІНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

1. Стратегічні цілі та завдання державної політики детінізації економічних відносин в Україні
2. Механізми реалізації державної політики детінізації економічних відносин в Україні
3. Формування сприятливого економічного клімату як передумова зниження масштабів тіньової економіки

Завдання 1. Підберіть відповідність стратегічних завдань завдання державної політики детінізації економіки в Україні до відповідної сфери.

№ з/п	Сфера	Стратегічні завдання
1	Система зайнятості	А. Розробка в установленому порядку законопроектів у сфері: - посилення інституційної спроможності й незалежності Національного антикорупційного бюро; - підтримки належного фінансування Національного антикорупційного бюро. Формування законодавчої й організаційної бази для проведення зовнішнього незалежного аудиту результатів діяльності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури; - формування на базі Національного агентства з питань запобігання корупції Координаційної ради з питань детінізації економічних відносин; - розробка єдиного реєстру рахунків для юридичних і фізичних осіб. Удосконалення механізмів експертизи проєктів детінізації економічних відносин
2	Цифрова економіка	Б. Оптимізація засобів регулювання вітчизняного бізнесу. Запровадження обґрунтованих процедур доступу на ринки. Значне скорочення кількості відповідних дозволів. Використання декларативного принципу формування бізнесу. Забезпечення координації діяльності органів ринкового нагляду.
3	Сфера послуг	В. Встановлення процедур для надання обов'язкової тарифної інформації. Оптимізація митних формальностей для довірених підприємств. Модернізація системи розрахунку митної вартості. Формування умов для протидії кіберзагрозам і формування дієвої політики інформаційної безпеки в митних органах. Проведення державних експертиз для захисту інформації. Впровадження інноваційних підходів до організації торговельних розслідувань, враховуючи національні інтереси
4	Розвиток промисловості та	Г. Стимулювання інвестиційної діяльності на основі введення податку на виведений капітал, замінивши

ДЕТІНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ

№ з/п	Сфера	Стратегічні завдання
	енергетики	податок на прибуток. Лібералізація транскордонних платежів іноземним і вітчизняним компаніям, чітке регулювання процедур щодо запобігання відмивання доходів. Своєчасне надання інформації про учасників фондового ринку в загальнодержавній системі. Підвищення прозорості реалізації державних інвестиційних проектів. Використання централізованої системи моніторингу інвестиційних проектів для ідентифікації проектів із суттєвим ризиком виникнення проблем на етапі реалізації.
5	Інформаційно-комунікаційні технології	Д. Врегулювання податкового і правового режимів для резидентів. Організація належного правового режиму для ІТ-індустрії. Проведення заходів для ефективності перехідного періоду до нового режиму оподаткування з метою детінізації ІТ-сектору. Коригування податкового режиму для вітчизняного ІТ-сектору з урахуванням діючих конкурентних юрисдикцій
6	Інвестиційна політика	Е. Розробка системи моніторингу земельних відносин, проведення дерегулювання сфери землеустрою, забезпечення цифровізації дозвільних процедур та адміністративних послуг для земельних відносин. Запровадження системи заохочення використання детінізації земельних відносин на основі використання компенсаторного механізму й організація податкової лібералізації. Використання системи простежуваності у алгоритмах постачання ресурсів для виробництва й збуту продукції. Оптимізація податкового навантаження для фермерів, які проводять легальну діяльність, внесення змін до законодавства у сфері організації боротьби із «сірим» ринком.
7	Міжнародна економічна політика і торгівля	Є. Запровадження прозорого та недискримінаційного механізму щодо формування тарифу пропускних потужностей, спрощення процедур організації транзиту. Використання економічно обґрунтованої методики щодо розрахунку тарифу на послуги постачання електроенергії. Рациональне використання протекціоністських заходів, що можуть призвести до підвищення собівартості вітчизняних товарів або ж бути приводом для використання симетричних/асиметричних заходів.
8	Регуляторне середовище	Ж. Врегулювання видачі дозволів й децентралізація дозвільних процедур. Проведення дерегуляції дозвільних процедур, нагляд держави за приватними організаціями з обов'язковим страхуванням їх діяльності. Налагодження процедури митного регулювання з метою боротьби із незаконним вивезенням продукції. Уніфікація стандартів, документації й тарифів у сфері співпраці з міжнародними партнерами. Розробка комплексної моделі переміщення товарів із використанням системи єдиного вікна ЄС або ж оновлення системи електронного адміністрування ПДВ.

ДЕТІНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ

№ з/п	Сфера	Стратегічні завдання
		Обладнання кордону системою прихованого спостереження. Розробка та використання ефективної системи оподаткування для учасників ринку.
9	Верховенство права	3. Використання організаційно-технічної моделі кібербезпеки. Внесення проекту закону щодо формування галузевих центрів контролю кібербезпекою та діяльності кіберінфраструктур. Розробка нових стандартів для захисту і безпеки інформації враховуючи міжнародні стандарти (NIST, ISO, Cobit). Підключення до системи електронної взаємодії між діючими державними реєстрами «Трембіта». Сприяння відкриття інформації щодо показників бюджетів на місцевих рівнях. Використання інструментів онлайн-коментування, пропозицій щодо бюджетів від громад. Подання на розгляд проекту закону з питань впровадження електронного голосування.
10	Макроекономічна політика	I. Удосконалення інститутів страхування у контексті зменшення розмірів єдиного соціального внеску, зміни пропорційності соціального внеску роботодавцями й найманими працівниками і представлення можливості громадянам обирати вік виходу на пенсію. Сприяння посилення відповідальності роботодавців за різні порушення трудового законодавства впроваджуючи адміністративні покарання у вигляді штрафів.
11	Аграрна політика та земельні відносини	І. Проведення всебічного аналізу щодо доцільності й потенційної заміни податку на прибуток підприємств відповідно на податок на виведений капітал. Мінімізація ризиків впливу державного боргу. Імплементация трирівневої системи пенсійного забезпечення.

Завдання 2. Підберіть відповідність конкретних заходів, які відповідають методу політики детінізації економіки.

Підходи до реалізації державної політики детінізації економіки

Підхід	Метод	Заходи (приклади)
Викорінення (переслідувати і покарати)	Ідентифікація та оцінка результатів впливу	Реклама штрафів за тінізацію економічних відносин Ефективність реклами щодо провадження процедури виявлення
	Підвищені штрафи Підвищені покарання за ухилення Підвищений рівень сприйняття ризику	Зіставлення та обмін даними Об'єднана стратегія Спільні операції
Стимулювання (підтримати та продемонструвати альтернативні)	Профілактика (заборонити вхід)	Пропагування переваг офіційної роботи Освіта Взаємне спостереження Податкова справедливість

ДЕТІНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ

Підхід	Метод	Заходи (приклади)
вигоди)		Процесуальне правосуддя Перерозподільна справедливість
	Лікувальний (заохочувати до виходу з тіні)	Стимули зі сторони попиту (наприклад, ваучери на обслуговування; цільові прямі податки; цільові непрямі податки) Стимули зі сторони пропозиції (наприклад, загальносуспільні амністії; добровільне розкриття; послуги з формалізації)
	Виховання прихильності (залишатись у легальній економіці)	Спрощення відповідності Прямі та непрямі податкові пільги Плавний перехід до самозайнятості Введення нових категорій для роботи в легальній сфері Розвиток мікропідприємства

Розв'язати тести:

1. Який напрям прийнятний для детінізації економіки в сфері аграрної політики та земельних відносин:

- А. Регулювання ринку землі
- Б. Проведення детінізації аграрного сектору
- В. Розробка механізму для проведення кредитування під заставу землі і речових прав на землю
- Г. Інтеграція системи контролю за рухом продукції
- Д. Всі відповіді вірні

2. Який напрям прийнятний для детінізації економіки в сфері цифровізації економіки:

- А. Зростання рівня кібербезпеки
- Б. Проведення синхронізації державних даних на різних рівнях та забезпечення прозорості показників бюджетів
- В. Покращення інструментів е-демократії
- Г. Сприяння гармонізації цифрового законодавства
- Д. Всі відповіді вірні

3. Який напрям прийнятний для детінізації економіки в сфері реалізації інвестиційної політики:

- А. Підвищення результативності використання капіталу
- Б. Утримання та нарощування капіталу
- В. Удосконалення процесу розробки та економічного аналізу інноваційно-інвестиційних проєктів
- Г. Організація моніторингу інвестиційних проєктів
- Д. Всі відповіді вірні

ДЕТІНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ

4. Який напрям прийнятний для детінізації економіки в напрямі верховенства права:

- А. Удосконалення діяльності Національного антикорупційного бюро.
- Б. Налагодження функціоналу Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.
- В. Покращення функціонування Національного агентства із питань запобігання корупції.
- Г. Модернізація законодавства у сфері підвищення результативності механізмів детінізації економічних відносин
- Д. Всі відповіді вірні

5. Для реформування судової системи України в контексті детінізації економіки України доцільно:

- А. повернення довіри до судової влади, передусім шляхом викорінення корупційних зв'язків та практики впливів на судові рішення
- Б. узгодження кадрової політики у сфері судової діяльності із суспільними інтересами
- В. участь громадськості та міжнародних експертів в контексті забезпечення довіри до процесу судової реформи та її результатів
- Г. дебюрократизація судового процесу шляхом розвитку концепції електронного суду
- Д. всі відповіді вірні.

6. Інтереси держави розподілені за такими сферами:

- А. фіскальний інтерес, соціальний інтерес, політичний інтерес та економічний інтерес
- Б. податковий інтерес, державний інтерес, приватний інтерес та міжнародний інтерес
- В. економічний інтерес, державний інтерес та податковий інтерес
- Г. державний інтерес та приватний інтерес
- Д. фіскальний інтерес, соціальний інтерес та приватний інтерес

7. Зменшення шару безробітних та інших соціальнонезахищених, але працездатних категорій громадян. за рахунок залучення в економічне життя відносять до:

- А. соціального інтересу держави
- Б. фіскального інтересу держави
- В. економічного інтересу держави
- Г. політичного інтересу держави
- Д. податкового інтересу держави

ДЕТІНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ

8. Збільшення доходів бюджету за рахунок податків, що надходять від малого бізнесу відносять до:

- А. фіскального інтересу держави
- Б. екологічного інтересу держави
- В. економічного інтересу держави
- Г. політичного інтересу держави
- Д. соціального інтересу держави

9. Створення конкурентної, гнучкої, адаптивної економіки, виведення малого бізнесу із «тіні», впровадження інновацій, демонополізація відноситься до:

- А. фіскального інтересу держави
- Б. екологічного інтересу держави
- В. економічного інтересу держави
- Г. політичного інтересу держави
- Д. соціального інтересу держави

10. Найважливішими вимогами бізнесу поряд із полегшенням податкового тягара є наступні:

- А. скоротити безглузду множинність податків, залишивши близько десяти найважливіших
- Б. спростити порядок їх стягування
- В. усунути податкове свавілля місцевої влади
- Г. припинити безперервні зміни порядку оподаткування, при яких нічого неможливо підрахувати на будь-яку перспективу
- Д. всі відповіді вірні.